

PRAKTISCHE VAARDIGHEDEN

De Jongh TOH, Buis J, Daelmans HEM, Dekker MJ, De Loo JD. Praktische vaardigheden, voor aanvullende diagnostiek en therapie. Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2012. 255 pagina's. € 64,95. ISBN 978-90-313-8897-4.

Voor de huisarts is er sinds enige jaren het *Handboek verrichtingen in de huisartspraktijk* en sinds kort het *Handboek diagnostische verrichtingen*. Deze boeken zijn door en voor huisartsen geschreven. Recent verscheen het boek *Praktische vaardigheden voor aanvullende diagnostiek en therapie*. Dit boek is niet specifiek voor huisartsen geschreven, maar voor studenten. De vraag is of dit boek nog aanvullende waarde heeft voor de huisartsenpraktijk en handelingen beschrijft die in de andere boeken niet voorkomen. Alle drie de boeken

maken gebruik van veel foto's, zodat de lezer niet alleen kan lezen hoe de handeling moet worden gedaan maar het ook kan zien. Bij *Praktische vaardigheden* zijn bovendien bij 28 van de 45 hoofdstukken instructiefilmpjes beschikbaar op internet, te bekijken na invoering van een code.

Het boek beschrijft alle medische vaardigheden die medisch studenten aan het eind van de opleiding moeten beheersen. Bij vergelijking van de drie boeken valt op dat de vaardigheden die in de twee huisartsgeneeskundige boeken staan vooral gericht zijn op wat de huisarts doet. In *Praktische vaardigheden* staan enkele extra handelingen beschreven die in de huisartsenpraktijk door de assistente worden gedaan, zoals een venapunctie en capillaire bloedafname. De meerwaarde is echter beperkt vanwege de wel heel grote overlap en zit 'm vooral in de verwijzing naar de filmpjes, die bij ruim meer dan de helft van de hoofdstukken beschikbaar zijn. Het is een prachtig boek, maar voor huisartsen die de twee huisartsenboeken hebben is het alleen interessant voor degenen die heel erg van instructiefilmpjes houden. ■

Just Eekhof

Waardering: ●●●

KLINISCH OPLEIDEN IN DE PRAKTIJK

De Vries T, Brand P, Heineman E. Klinisch opleiden in de praktijk. Deel 2: organiseren, begeleiden, leiderschap. Houten: Prelum, 2012. 186 pagina's. € 57,50. ISBN 978-90-8562-116-4.

Doelgroep Opleiders, opleidersgroepen, aios. Het boek is geschreven voor opleiders in ziekenhuizen.

Inhoud Dit boek stond al op mijn lijstje van boeken die ik wilde lezen toen ik het verzoek kreeg het te recenseren, dus zei ik direct ja. Het is het tweede deel van *Klinisch opleiden in de praktijk* en deel 1 vond ik een erg nuttig boek.

Deel 2 richt zich met name op de zaken rond het opleiden in de klinische praktijk. Met onderwerpen als sollicitatiegesprek, opleiden op de werkvloer, werkplekleren, bedrijfsvoering versus opleiding, disfunctionerende aios, visitatie, wetten en regels, en welzijn van aio's en opleider bevat het boek hoofdstukken die ook voor huisartsopleiders interessant zijn. De hoofdstukken die zich specifiek richten op de (universitaire) ziekenhuisopleiding zijn voor huisartsen wat minder interessant.

De indeling van het boek is overzichtelijk en de toon is prettig en toegankelijk. In dit boek wordt in de praktijk gebracht wat de schrijvers doceren. Door het te lezen kom je eigenlijk al helemaal in de stemming om je eigen opleidingspraktijk nog eens onder de loop te nemen.

Wat wordt behandeld, is de complexe kool-en-geitproblematiek die iedereen die patiëntenzorg en opleiden probeert te combineren wel kent.

In het boek zijn tal van handreikingen te vinden over praktische zaken die aandacht behoeven. Het boek reikt hier

geen standaardschema's aan, maar schetst veelvoorkomende problemen en mogelijke oplossingen. Dat het boek niet pretendeert voor alles een pasklare oplossing te hebben, blijkt uit het slot van de casus in hoofdstuk 3 waarin een opleider-supervisor zich na een gesprek met zijn aios realiseert dat er in zijn vakgroep nog wel wat te veranderen valt. Einde casus.

Oordeel Ik zou dit boek vooral aanraden aan huisartsopleiders die op zoek zijn naar een goed boek over organisatie van leiderschap. Door zijn structuur leent het boek zich ook goed als naslagwerk. In de kasten van een zichzelf respecterende universitaire afdeling huisartsgeneeskunde mag dit boek eigenlijk niet ontbreken. ■

Helen Silvius

Waardering: ●●●●